

УДК 378.016:81

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/90-2-37>

Людмила ЯКОВЕНКО,

orcid.org/0000-0003-0503-6419

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри професійно орієнтованої польської мови
Національного університету «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна) lijakovenko@gmail.com

Анна БЕЗВЕРХНА,

orcid.org/0009-0006-4624-6315

асистент кафедри професійно орієнтованої польської мови
Національного університету «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна) bezverkhna.a.v@op.edu.ua

Ольга КОНСТАНТИНОВА,

orcid.org/0000-0002-4940-2372

асистент кафедри професійно орієнтованої польської мови
Національного університету «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна) konstantinova.o.v@op.edu.ua

МЕТОДИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРЕЗЕНТАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Метою розвідки є визначення місця презентації у викладанні професійної польської мови як іноземної, встановлення можливостей її ефективного використання на заняттях як викладачем, так і студентами. Презентація викладача супроводжує такі етапи й методи роботи на заняттях, як актуалізація опорних знань, пояснення нового матеріалу, перевірка знань, слово вчителя, метод аналізу, метод синтезу тощо. Важливою перевагою слайдової презентації перед відеорядом є її статичність, можливість затриматися на демонстрованих слайдах стільки часу, скільки потребує цього засвоєння чи аналіз певної інформації, що є дуже важливим для індивідуального підходу до кожного студента й створення комфортних умов навчання. Крім того, слайдова структура дозволяє легко конструювати демонстрований навчальний матеріал, достосовуючи його до конкретної теми й дидактичної ситуації. Поza тим, є можливість маркування певного матеріалу, асоціація дизайну слайдів з окремими темами й розділами. Лінійний характер презентації й одночасна можливість швидкого повернення до попередніх слайдів полегшують повторення й систематизацію матеріалу, дозволяючи демонструвати його у довільній послідовності. Це є важливим чинником, що сприяє створенню на занятті сприятливої безстресової атмосфери як для викладача, так і для студентів.

Презентація як вид роботи спонукає до занурення у польськомовний професійний простір, до опрацювання матеріалів, неадаптованих до навчання. Важливим є знайомство з польськими та світовими досягненнями у певній галузі науки, вироблення навички створення резюме та скорочення змісту інформації. Крім того, перед студентом стоїть завдання здійснення самостійного перекладу та пошуку термінологічних відповідників, вироблення навички оцінки професійного та наукового рівня інтернет-джерел. Важливим є вироблення навички професійного спілкування у процесі презентації, створення натуральної професійної ситуації.

Ключові слова: глотодидактика, польська мова за професійним спрямуванням, презентація.

Lyudmyla YAKOVENKO,

orcid.org/0000-0003-0503-6419

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of the Professionally Oriented Polish Language Department
Odesa Polytechnic National University
(Odesa, Ukraine) lijakovenko@gmail.com*

Anna BEZVERKHNA,

orcid.org/0009-0006-4624-6315

*Assistant Lecturer at the Department of Professionally Oriented Polish Language
Odesa Polytechnic National University
(Odesa, Ukraine) bezverkhna.a.v@op.edu.ua*

Olga KONSTANTINOVA,

orcid.org/0000-0002-4940-2372

*Assistant Lecturer at the Department of Professionally Oriented Polish Language
Odesa Polytechnic National University
(Odesa, Ukraine) konstantinova.o.v@op.edu.ua*

METHODOLOGICAL POTENTIAL OF THE PRESENTATION IN TEACHING POLISH FOR SPECIFIC PURPOSES

The purpose of this research is to determine the role of presentation in the teaching of professional Polish as a foreign language and to establish the possibilities of its effective use in classes by both teachers and students. The teacher's presentation accompanies such stages and methods of work in classes as updating basic knowledge, explaining new material, checking knowledge, the teacher's word, the method of analysis, the method of synthesis, etc. An important advantage of a slide presentation over a video sequence is its static nature, the opportunity to pause on the displayed slides for as long as it requires this assimilation or analysis of certain information, which is very important for an individual approach to each student and the creation of comfortable learning conditions. Additionally, the slide structure enables you to construct the demonstrated educational material, adapting it to a specific topic and didactic situation. Additionally, there is the possibility of marking specific materials, as well as associating slide design with individual themes and sections. The linear nature of the presentation and the simultaneous possibility of a quick return to the previous slides facilitate the repetition and systematisation of the material, allowing it to be displayed in an arbitrary sequence. This is an important factor contributing to the creation of a favorable stress-free atmosphere for both the teacher and students in the class.

Presentation as a type of work encourages immersion in the Polish-speaking professional space, to the processing of materials not adapted to education. It is essential to become familiar with Polish and global achievements in a specific field of science, develop the skills of creating a resume, and condense the content of information. In addition, the student faces the task of self-translating and finding terminological equivalents of terms, developing the skills to assess the professional and scientific level of Internet sources. It is essential to develop the skill of professional communication during presentations to create a natural professional atmosphere.

Key words: *glotodidactics, Polish for specific purposes, presentation.*

Постановка проблеми. Сучасні методики викладання іноземних мов передбачають широке використання цифрових технологій, різноманітних аудіо– та відеоматеріалів, що сприяє зануренню у мовне середовище, створенню сприятливої дидактичної ситуації, подоланню просторових перешкод тощо. Попри переваги праці на різноманітних платформах, доступність інтернет-ресурсів, широкий спектр освітніх застосунків, інтерактивні підручники тощо нові умови викладання ставлять нові виклики перед викладачем. Найважливішим завданням у процесі навчання професійної польської мови як іноземної вважаємо вироблення компетенції вільного спілкування на професійні теми в усній та писемній формі. У гло-

тодидактиці тривають постійні пошуки ефективних способів виконання цього завдання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Викладачі іноземних мов у своїх розвідках усебічно розглядають можливості використання цифрових технологій для покращення результатів навчання іноземної мови. Так, у центрі уваги Ірини Ігнатенко, Алли Давидюк, Ірини Трубенко знаходяться інноваційні технології та стратегії, які сприяють підвищенню ефективності навчання: інтерактивні онлайн-ресурси, мультимедійні платформи, мобільні додатки, штучний інтелект тощо, які покликані сприяти розвитку комунікативних навичок, використанню комунікаційних методів навчання в онлайн-форматі. Особливу увагу вчені

приділяють використанню матеріалів платформ масових відкритих онлайн-курсів, проведенню практичних занять у форматі відеоконференції або вебінару. Важливим підходом до вдосконалення процесу вивчення іноземних мов є впровадження інтерактивних методів навчання. До таких методів авторки відносять презентації, рольові ігри, дискусії, проєкти та творчі завдання. Дослідниці зазначають, що інформаційно-комунікаційні технології та штучний інтелект є потужним інструментом організації інтерактивного навчання (Ігнатенко та ін., 2024).

Катерина Яриновська та Олексій Башманівський розглядають основні теоретико-методичні аспекти процесу формування комунікативної компетентності у процесі навчання англійської та польської мов. Зокрема, автори аналізують застосування, котрі можуть бути використані при навчанні іноземних мов, а також звертають увагу на вибір методів і прийомів для формування цієї компетентності (Яриновська, Башманівський, 2023). Значну увагу приділено полікультурній підготовці особистості при викладанні іноземної мови, наголошено на важливості і необхідності етнографічних знань, знань про різні культури для кращого розуміння учнів, їх інтересів та зацікавлень. Методисти зауважують, що «формування інтересу до національної культури в її взаємозв'язку із загальною історією людства успішно реалізується за умови використання принципів діалогу культур. Тому при викладанні іноземних мов здобуті знання про різні культури, уміння та навички розуміння інших людей допомагають студентам усвідомити не тільки національну історію та традиції тієї чи тієї раси, але також свою власну біографію та історію» (Мерзова та ін., 2023: 104). Вітчизняні мовознавці аналізують можливості використання хмарних сервісів і технологій, а також конкретних інтернет-платформ у викладанні української мови як іноземної, встановлюючи їх переваги та перспективи вдосконалення (Федько, 2023; Прісовська, Іванова, 2024; Конопленко та ін., 2018; Лисенко, Матусевич, 2024).

Активно розробляється тема використання сучасних цифрових технологій при вивченні польської мови як іноземної польськими глотедагогами. Зокрема, Йоланта Ляковська стверджує, що нові технології безумовно урізноманітнили й поширили дидактичний контекст, однак ставить під сумнів, чи вони змінили процес засвоєння знань і розвиток навичок. Попри значну кількість позитивних наслідків використання цифрових технологій також пов'язане з деякими загрозами, однією з яких може бути брак концентрації

(Laskowska, 2019: 169). Ромуальд Цудак, розглядаючи полоністичну глотедагогіку у перспективі сучасних соціально-політичних змін і серед інших аналізуючи дистанційне навчання і його методи, зазначає: «Однак слід пам'ятати, що про непряму комунікацію та електронне навчання слід думати не як про екстрені та замісні форми, не як про елемент гібридного навчання, а як про альтернативні та автономні, «оригінальні» способи, а не такі, що є заміниками чи які замінюють, в яких – додамо – віртуальна реальність ефективно конкурує з реальною дійсністю» (Cudak, 2020: 27).

Пауліна Казьмерчак порушує питання способів активізації учнів на дистанційних заняттях, зосереджуючи основну увагу на еквівалентах популярних стаціонарних ігор, а також пояснює, як досягти освітніх переваг за допомогою використання комерційних ігор. Авторка вважає, що гра є одним з найважливіших способів ефективного засвоєння лексики, а також створення приємних асоціацій і позитивних вражень від навчання (Kaźmierczak, 2024).

Вважаємо, що у методиці викладання польської мови як іноземної приділено недостатньо уваги методам навчання професійній польській мові. Тому **метою** нашої розвідки є визначення місця презентації у навчанні професійної польської мови як іноземної, встановлення можливостей її ефективного використання на заняттях як викладачем, так і студентами. Підготовку та представлення презентацій на заняттях професійної польської мови як іноземної у цьому дослідженні розглядаємо у двох векторах: презентація викладача і презентація студента.

Виклад основного матеріалу дослідження. Презентація викладача. Цей тип презентації супроводжує такі етапи й методи роботи на заняттях, як актуалізація опорних знань, пояснення нового матеріалу, повторення, перевірка знань, слово вчителя, метод аналізу, метод синтезу тощо. Загалом за своїм призначенням презентація викладача може бути застосована до довільного етапу заняття: вона унаочнює, подає проблемний матеріал, слугує для демонстрації, систематизації й узагальнення тощо, а також є важливим складником подання країнознавчої інформації. Істотною перевагою слайдової презентації перед відеорядом є її статичність, можливість затриматися на демонстрованих слайдах стільки часу, скільки цього потребує засвоєння чи аналіз певної інформації, що є дуже важливим для індивідуального підходу до кожного студента й створення комфортних умов навчання. Крім того, слайдова структура дозволяє конструювати демонстратив-

ний навчальний матеріал, достосовуючи його до конкретної теми й дидактичної ситуації. Це значно полегшує підготовку до занять, оскільки деякі слайди (як, наприклад, граматичний матеріал) можуть мати універсальний характер, що дозволяє їх використання у різних дидактичних ситуаціях. Поza тим, є можливість маркування певного матеріалу, асоціація дизайну слайдів з окремими темами й розділами.

Наступною перевагою слайдової структури презентації є можливість надавати найбільш важливі компоненти дидактичного матеріалу у чатах навчальної групи (наприклад, граматичний матеріал у вигляді таблиць, дані для запам'ятовування, довідковий матеріал тощо). Тобто вона уможливорює компактне подання матеріалу й акцентування уваги на найбільш важливих складових виучуваної теми, затримання на окремих слайдах стільки часу, скільки цього потребує дидактична ситуація, а також легку безбар'єрну доступність дидактичних матеріалів для студента. Крім того, презентація слугує для організаційного впорядкування навчального процесу: окремими слайдами подаються домашні завдання із зазначенням цільової групи й датою проведення наступного заняття, дати модульного контролю, посилення на методичні матеріали, перелік тем до заліків, іспитів, а також тем самостійної й індивідуальної роботи тощо.

Отже, лінійний характер презентації й одночасна можливість швидкого повернення до попередніх слайдів уможливають повторення й систематизацію матеріалу й демонстрацію його у довільній послідовності. Це є важливим чинником, що сприяє створенню на занятті сприятливої безстресової атмосфери як для викладача, так і для студентів.

Презентація як вид роботи студента. При вивченні польської мови як іноземної важливою є індивідуальна складова матеріалу: кожен студент поряд із типовим набором інформації й лексики, що базується на цій інформації, потребує індивідуальної складової, зумовленої його особистими науковими дослідженнями та індивідуальною роботою з предметів фахової підготовки. Обсяг цього компоненту зазвичай лише частково перетинається із загальною, універсальною складовою. Завданням викладача є організувати роботу групи так, щоб активізувати роботу кожного студента у напрямку пошуків інформації стосовно власних наукових досліджень та вподобань на польськомовних професійних сайтах. Вважаємо, що самостійна підготовка студентом презентації на обрану тему є незамінним складником мовної професійної підготовки.

Вступним і надзвичайно важливим етапом підготовки презентації є визначення й формулювання теми. Для цього спочатку пропонуємо студентам окреслити свої наукові зацікавлення й оформити це як тему презентації. Слід зазначити, що цей етап потребує певного часу, що зумовлене організаційними особливостями усього процесу підготовки майбутніх фахівців, як-от: обговорення тем курсових робіт з науковим керівником, попередній пошук матеріалів на польськомовних сайтах і оцінка можливостей їхнього використання при підготовці презентації, узгодження самостійних завдань з предметів фахової підготовки тощо. Варто усвідомити студентам, що завдання такого типу повинні сприяти вивченню фахових предметів, а не створювати додаткових труднощів у навчанні, тому тема презентації повинна бути максимально наближеною до індивідуальної та самостійної роботи з основних предметів. Зазвичай пропонуємо студентам презентацію реферативного характеру. Прикладами тем презентацій можуть послугувати наступні формулювання¹: «Budowa elektrowni wodnych», «Niekonwencjonalne źródła energii w Polsce», «Budowa paneli fotowoltaicznych», «Rozwój branży technologii informatycznych w Polsce», «Problem uzależnienia od mediów społecznościowych», «Branża gier komputerowych w Polsce», «Wybitni polscy chemicy» тощо.

Наступним кроком є укладання графіку представлення презентацій на заняттях та остаточне формулювання й уточнення теми. У цьому випадку важливою є допомога викладача, який повинен допомогти студенту правильно її сформулювати. Адже, як відомо, тема презентації не повинна бути занадто широкою, щоб не зобов'язувати студента до постановки невиконуваних цілей. Натомість звуження обсягу матеріалу призводить до порушення цілісного погляду на розглядуване явище. Отже, завданням викладача на цьому етапі є пояснити студентам, яким має бути обсяг матеріалу, що охоплює презентація.

Цьому сприятиме також подання чітких вимог до оформлення презентації, як наприклад: структура (наявність титульного слайду, плану, чіткої послідовності у його дотриманні, наявність підсумкового слайду, інформації про використані джерела, а також фінального слайду із написом *Dziękuję za uwagę!* тощо); кількість друкованого тексту й ілюстративного матеріалу на одному

¹ Тут і далі наведено приклади презентацій, підготовлених студентами Одеської політехніки. З огляду на охорону особистих даних не подаємо прізвищ студентів.

слайді, їх пропорційне співвідношення; пояснення окремих термінів, а також переклад деяких із них українською мовою; відповідний добір програм, шрифтів, форматів тощо. Особливу увагу слід приділити правильному мовностилістичному оформленню тексту.

На деяких вимогах стосовно оформлення презентації варто зупинитися детальніше. Зокрема, найбільш поширеною помилкою студентів є бажання розмістити на одному слайді якомога більше тексту, тому варто наголосити, що кількість текстової інформації на одному слайді повинна бути мінімальною й виступати лише фоном до усного повідомлення, яке супроводжує цей слайд. Найчастіше це ключові дані, на яких базується усе повідомлення. Крім того, до деяких абстрактних понять важко дібрати ілюстрацію, яка б унаочнювала матеріал. Наприклад, у презентації на тему «Algorytmy w informatyce» студент розмістив слайд з наступною інформацією: «Pseudokod to forma zapisu algorytmów, która jest nieco bardziej formalna niż język naturalny, ale mniej formalna niż konkretny język programowania. Pseudokod jest używany na różnych etapach procesu tworzenia oprogramowania: projektowanie algorytmów; komunikacja; testowanie i analiza». Одним з варіантів вирішення проблеми може бути графічне впорядкування самого тексту таким чином, щоб виокремити етапи вживання псевдокоду, що студент успішно реалізував у своїй презентації. Іншим виходом ілюстрування теоретичних викладок може бути подання символічних ілюстрацій, що, однак, має більш декоративну функцію, ніж ілюстративну. Хоча у цьому випадку не варто нехтувати побудовою певних асоціацій.

Окремо слід сказати про необхідність перекладу незрозумілих слів та ключових термінів українською мовою. Це потрібно не лише для того, щоб полегшити колегам розуміння представленого змісту, але й для того, щоб встановити термінологічний відповідник для самого доповідача. У викладацькій практиці часто спостерігається загальне розуміння студентом тексту і водночас труднощі при перекладі окремих термінів українською мовою. Це недопустимо у професійному мовленні, яке передбачає чітку визначеність предмету обговорення та його властивостей. При цьому особливо гостро стоїть проблема міжмовних омонімів, порівняймо: *koryto* – *русло*, *zakres* – *обсяг*, *dzieło* – *вигір* (мистецтва), *styl* – *порядок розташування* і под.

Невід'ємним складником презентації є вказівка на джерела, з котрих скористався автор. Це важливий етичний і правовий елемент, на якому слід постійно наголошувати, прищеплюючи студентам

поняття академічної доброчесності. При цьому варто спонукати до пошуків достовірної інформації на авторитетних сторінках, що дасть також деяку впевненість у правильності її мовного оформлення. Важко переоцінити ефективність перегляду польськомовних джерел у певній галузі науки для пошуку потрібної інформації. Це сприяє перш за все зануренню у польськомовний професійний простір й виробленню вміння опрацьовувати матеріали, що не є адаптованими до навчання україномовних студентів, поширенню загальнонавчального та професійного словникового запасу, при звичанню до складних синтаксичних конструкцій, що вживаються у офіційному та науковому мовленні тощо. Надзвичайно важливим є знайомство з польськими технічними й науковими досягненнями, входження у коло світової наукової спільноти.

Як вже зазначалося вище, кількість тексту на слайді повинна бути зведена до мінімуму, а це ставить перед студентом ще кілька завдань: читання й аналіз текстів професійного спрямування, відбір найістотнішої інформації, а також трансформація складних і розгорнутих синтаксичних конструкцій у більш прості й компактні. Тобто студент повинен виконати стислий переказ, резюме розгорнутого тексту. На важливості такого типу роботи при навчанні польської мови за професійним спрямуванням наголошує польська дидактик Анна Дунін-Дудковська: «Навчаючи професійній мові, наприклад, економічній, вимагаємо від слухачів постійного контакту з медійними текстами цієї галузі й очікуємо найчастіше усного резюме прочитаних статей чи інших медійних висловлень. Готуючи слухачів до навчання у закладах вищої освіти, варто використовувати зразки лекцій, аудіозаписів або мультимодальних матеріалів і просити їх робити нотатки або узагальнювати представлені твердження» (Dunin-Dudkowska, 2024: 158).

Важливим етапом роботи є власне процес презентації, який має форму активної співпраці з колегами з навчальної групи, а саме: з'ясування незрозумілих слів, обговорення професійної складової кожного слайду, дискусія. Тобто презентація на занятті з професійної польської мови передбачає роботу кожного студента, що виражається у задаванні питань доповідачеві стосовно представленної інформації, її доповнення, обмін досвідом тощо.

Таким чином, підготовка презентації, а також процес її представлення на заняттях польської мови за професійним спрямуванням дає змогу досягти наступні програмні результати навчання: знання й розуміння законів і методів міжособис-

тісних комунікацій, норм толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці у колективі, адаптивності; вільне спілкування польською мовою з сучасних наукових та технічних проблем різних галузей знань; здійснення пошуку джерел ресурсної підтримки для навчання, наукової та інноваційної діяльності; вміння чітко, послідовно та логічно висловлювати свої думки та переконання.

Висновки. Отже, презентація є важливою універсальною складовою у навчанні польській мові за професійним спрямуванням. Її використання викладачем може супроводжувати довільний етап заняття, підвищуючи ефективність й створюючи сприятливі умови для вироблення відповідних умов для вироблення відповідних вмінь і навичок.

Підготовка та здійснення презентації студентами сприяє зануренню у польськомовний профе-

сійний простір, виробленню навички опрацювання матеріалів, неадаптованих до навчання, знайомству з польськими та світовими досягненнями у певній галузі науки. Цей вид роботи також розвиває вміння створення резюме, спілкування польською мовою на професійні теми, здійснення самостійного перекладу та пошуку термінологічних відповідників. Крім того, студенти вчаться оцінювати професійний та науковий рівень інтернет-джерел, вдосконалюють власне професійне мовлення й поширюють лексичний запас в певній галузі. Як бачимо, підготовка презентації студентом створює умови для комплексного підходу до вивчення польської мови як іноземної за професійним спрямуванням.

Перспективою дослідження може бути розгляд можливостей застосування інших цифрових технологій при вивченні польської мови за професійним спрямуванням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ігнатенко І. П., Давидюк А. Р., Трубенко І. А. Інновації в методиках навчання іноземних мов: досвід України. *Академічні візії*. Львів, 2024. Вип. 37. – URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1460>
2. Конопленко Н. А., Кравченко Є. Г., Шутак О. С. Мультимедійні технології у навчанні української мови як іноземної. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Економічні науки*. Львів, 2018. Т. 20. № 86. С. 138–141.
3. Лисенко О., Матусевич Л. Інтернет-ресурси як засіб опанування української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. Львів, 2024. № 18. С. 120–129.
4. Мерзова Р., Джус О., Березюк Ю. Інноваційні технології формування полікультурності особистості при викладанні іноземної мови. *Українська полоністика*. Житомир, 2023. Том 21, №1. С. 103–110.
5. Прісовська Г. Є., Іванова О. В. Використання Google Workspace для підвищення ефективності вивчення української мови як іноземної. *Мова*. Одеса, 2024. №42. С. 47–59.
6. Федько О. Використання платформи Memrise для організації самостійної роботи студентів з дисципліни «Українська мова як іноземна». *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2023. Вип. 64. Т. 2. С. 342–346.
7. Яриновська К., Башманівський О. Формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти при вивченні іноземних мов: інструменти, методи й прийоми. *Українська полоністика*. Житомир, 2023. Том 21, № 1. С. 93–102.
8. Cudak R. Glottodydaktyka polonistyczna w perspektywie przemian. *Postscriptum Polonistyczne*. Katowice. 2020. Tom 26. Nr 2. S. 11–29.
9. Dunin-Dudkowska A. Streszczenie jako gatunek wypowiedzi w glottodydaktyce polonistycznej. *Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców*. Łódź, 2024. Nr 30. S. 149–162.
10. Kaźmierczak P. "Gamifikacja", "grywalizacja" czy "gryfikacja" – aktywizacja uczniów podczas zajęć zdalnych. *Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców*. Łódź, 2024. Nr 30. S. 203–216.
11. Laskowska J. Technologie cyfrowe w nauczaniu języka polskiego jako obcego. *Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców*. Łódź, 2019. Nr 26. S. 161–170.

REFERENCES

1. Ihnatenko I. P., Davydiuk A. R., Trubenko I. A. (2024) Innovatsii v metodykakh navchannia inozemnykh mov: dosvid Ukrainy. [Innovations in Methods of Teaching Foreign Languages: the Experience of Ukraine] Akademichni vizii. Lviv, 37. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1460> [in Ukrainian].
2. Konoplenko N. A., Kravchenko Ye. H., Shutak O. S. (2018) Multymediini tekhnolohii u navchanni ukraïnskoi movy yak inozemnoi. [Multimedia technologies in the process of learning of the Ukrainian language as foreign] Naukovyi visnyk Lvivskoho natsionalnoho universytetu veterynarnoi medytsyny ta biotekhnolohii imeni S. Z. Gzhytskoho. Ekonomichni nauky. Lviv. T. 20. № 86. 138–141. [in Ukrainian].
3. Lysenko O., Matusevych L. (2024) Internet-resursy yak zasib opanuvannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi. [Internet resources as a means of learning the Ukrainian language as a foreign language] Teorii i praktyka vykladannia ukraïnskoi movy yak inozemnoi. Lviv, 18. 120–129. [in Ukrainian].
4. Merzova R., Dzhus O., Bereziuk Yu. (2023) Innovatsiini tekhnolohii formuvannia polikulturnosti osobystosti pry vykladanni inozemnoi movy. [Innovative technologies for the formation of multiculturalism in teaching a foreign language] Ukraïnska polonistyka. Zhytomyr, tom 21. №1. 103–110. [in Ukrainian].

5. Prisovska H. Ye., Ivanova O. V. (2024) Vykorystannia Google Workspace dlia pidvyshchennia efektyvnosti vyvchennia ukrainskoi movy yak inozemnoi. [Using Google Workspace to improve the efficiency of learning Ukrainian as a foreign language] *Mova*. Odesa, 42. 47–59. [in Ukrainian].
6. Fedko O. (2023) Vykorystannia platformy Memrise dlia orhanizatsii samostiinoi roboty studentiv z dystsypliny «Ukrainska mova yak inozemna». [The use of the platform Memrise for organizing students' independent work of the discipline "Ukrainian as a foreign language"] *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Drohobych, vyp. 64. T. 2. 342–346. [in Ukrainian].
7. Yarynovska K., Bashmanivskiy O. (2023) Formuvannia komunikativnoi kompetentnosti zdobuvachiv vyshchoi osvity pry vyvchenni inozemnykh mov: instrumenty, metody y pryimy. [Formation of communicative competence of higher education students in the process of learning foreign languages: tools, methods and techniques] *Ukrainska polonistyka*. Zhytomyr, tom 21. № 1. 93–102. [in Ukrainian].
8. Cudak R. (2020) Glottodydaktyka polonistyczna w perspektywie przemian. *Postscriptum Polonistyczne*. Katowice, tom 26. Nr 2. 11–29. [in Polish].
9. Dunin-Dudkowska A. (2024) Streszczenie jako gatunek wypowiedzi w glottodydaktyce polonistycznej. *Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców*. Łódź, 30. 149–162. [in Polish].
10. Kaźmierczak P. (2024) "Gamifikacja", "grywalizacja" czy "gryfikacja" – aktywizacja uczniów podczas zajęć zdalnych. *Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców*. Łódź, 30. 203–216. [in Polish].
11. Laskowska J. (2019) Technologie cyfrowe w nauczaniu języka polskiego jako obcego. *Acta Universitatis Lodzensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców*. Łódź, 26. 161–170. [in Polish].

Дата першого надходження рукопису до видання: 25.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 26.09.2025

Дата публікації: 23.10.2025